

Klarar kraftiga skurar

Finessrika **Pentax K-3** fungerar bra i dåliga ljusförhållanden. Bildkvaliteten är utmärkt liksom hanteringen. Men framför allt är det här en kamera du kan lita på i alla väder.

TEXT OCH FOTO: CHRISTIAN NILSSON

PLUS

- Mycket god bildkvalitet, även vid höga ISO-tal
- Relativt kompakt, mycket gedigen och vädertätad
- Säker autofokus även i mycket svagt ljus
- Inbyggd bildstabilisering med alla objektiv
- Finessrik och med omfattande inställningsmöjligheter
- Snabb serietagning, 8 bilder/s
- Bra sökare med 100 procent visning
- Dubbla minneskortfack
- Mjukt och dämpat avtrycks ljud

MINUS

- Har svårt att fokusera på snabbrorliga motiv
- AF-området är inte särskilt stort
- Långsam och osäker autofokus vid filmning

Konkurrensen bland systemkameror i det som brukar kallas entusiastskiktet är hård. Det handlar om kameror som kostar runt 10 000 kronor, vilket ofta anses vara väl högt för en nybörjare men normalt för en erfaren och mer krävande hobbyfotograf. Här finns inga halvdana modeller, alla är välbyggda och ofta finessfyllda till bristningsgränsen. En av de mest intressanta kommer förvånansvärt nog från Ricoh. Men den heter Pentax K-3.

Ricoh köpte Pentax kameraavdelning redan 2011. Företaget har dock valt att fortsätta använda Pentax som ett varumärke för systemkamerorna. Och förnuftigt nog har Ricoh inte gjort några radikala förändringar i vare sig design eller funktion utan valt att

förlita sig på Pentax avsevärda kompetens och erfarenhet.

Pentax K-3 är den nya toppmodellen bland Ricohs systemkameror. Men företaget verkar ännu inte vara villigt att ta språnget upp till småbilsformat (fullformat), här är det fortfarande en bildsensor i APS-C-storlek som gäller. Upplösningen är 24 miljoner pixlar, vilket är lika mycket som i Nikon D7100 och Sony A77. Och fyra miljoner fler pixlar än vad Canon EOS 70D erbjuder.

Med så hög upplösning har K-3 inga problem att konkurrera med en småbilskamera när det gäller skärpa och detaljåtergivning. Skillnaden brukar i stället visa sig när man skruvar upp känsligheten – ifråga om brus är det större sensorformatet svårslaget. Men K-3 klarar sig rätt fint även i det avseendet. Vi återkommer till bildkvaliteten i slutet av artikeln.

Skakningar förhindrar moaré

En av de finesser som väckte uppmärksamhet vid lanseringen av K-3 var vad man kallade ett "variabelt lågpasfilter". Lågpasfiltrets uppgift är att sudda till bilden en aning, så att det inte uppstår moaré i fina och regelbundna detaljer som hår, fjädrar, staket och liknande. De flesta systemkameror har ett sådant monterat framför bildsensorn. Nackdelen med det är att bilderna inte blir riktigt så skarpa som de skulle kunna bli utan filter. K-3 saknar ett fysiskt lågpasfilter, precis som

Original

Bildsensorns stora dynamiska omfång ger möjlighet till ganska rejäl skuggglättning vid efterbehandling. Åtminstone så länge man fotograferar med raw-format, som har avsevärt större tonomfång än jpeg. Bilden på bastuban är ett exempel. Trots att lågdagarna har ljusats upp betydligt är färgmättningen fortfarande god och bruset inte det minsta störande. Här syns heller ingen tendens till bandning. Bilden togs vid ISO 400. Raw-format konverterat i Adobe Camera Raw 8.3.

Att fotografera i befintligt ljus är sällan några problem med K-3. Autofokusen är imponerande bra på att ställa rätt skärpa även vid dålig belysning och sensorn är tillräckligt lågbrusig för att man ganska bekymmersfritt ska kunna använda ISO 3 200. Här är ett exempel på hur väl kamerans interna brusreducering fungerar. Bilden är tagen vid just ISO 3 200 och med jpeg-format. En annan av kamerans fördelar är det ovanligt mjuka och tysta avtrycksljudet. Det uppskattas inte minst när man fotograferar bland publik.

konkurrenten Nikon D7100. Men genom att utnyttja den sensorbaserade bildstabiliseringen för att generera mikroskakningar kan Pentax simulera filtrets effekt – man skapar helt enkelt tillräckligt mycket oskärpa för att förhindra moaré. Finessen kallas något kryptiskt för Utjämningsfilter-simulator i Pentax meny. Det går att ha finessen avslagen eller i två olika styrkor. Från och med firmware 1.03, som vi testade kameran med, går det också att få kameran att automatiskt ta tre bilder del samtliga alternativ används. Praktiskt.

I verkligheten har dock finessen ganska liten betydelse. Med en 24 megapixel APS-C-sensor uppstår det sällan moaré annat

än i mycket speciella motiv. Och i de fallen krävs det att man verkligen fingraskar bilderna vid stor förstoring. Vi kunde i alla fall se att i de få fall det fanns en antydning till moaré i bilden försvann den när det variabla lågpasfiltert aktiverades. Så finessen fungerar. Men vi har inte lyckats ta några bildexempel som är tillräckligt tydliga för att skillnaden ska synas i tryck. Att låta hela sensorn vibrera för att förhindra moaré kan också tyckas vara en ganska omständlig lösning. Oftast är fotografens egna handskakningar mer än tillräckligt. Och använder man stativ finns ju alltid möjligheten att vrida objektivets fokusring en gnutta ur skärpa – en fullt fungerande lowtech-lösning!

Tål skyfall

Bortsett från det variabla lågpasfiltert finns det en hel del annat som gör Pentax K-3 attraktiv. Kameran är ovanligt välbyggd för en modell som kostar drygt 10 000 kronor. Det uttjatade ordet stridsvagn ligger nära till

hands – K-3 har ett robust metallchassi av magnesiumlegering och känns mycket stabil. Den är dessutom helt vädertätad. Och då inte bara för regnstänk utan fullständiga skyfall.

Den här gången beslöt vi oss för att verkligen ta reda på hur mycket vatten kameran tål i stället för att lita på tillverkarens uppgift. Så vi duschade K-3:an i tio minuter, från alla vinklar och med den väderskyddade standardzoomen Pentax DA 18–55/3,5–5,6 AL WR monterad. Inga problem – vi kunde fortsätta fotografera under hela misshandeln. Och även efteråt. Så, kära läsare, nu har vi gjort det och ni slipper prova. Kameran tål definitivt regn!

Dubbla minneskortfack

Ifråga om funktioner finns här flera nyheter om man jämför med småsyskonen K-5 II och K-5 IIs (se test i nr 5/2013). K-3 har fått en aning större sökare och en gnutta mer högupplöst skärm. Mer märkbart är dock att kame-

Så snabb är kameran

Pentax K-3 har imponerande serietagningsprestanda – med 8 bilder/s och en buffert på 23 raw-bilder befinner den sig i det absoluta toppskiktet bland kameror med APS-C-sensor. Ifråga om autofokus-snabbhet blir det mer komplicerat. Kameran har mycket känslig autofokus som ställer korrekt skärpa även i riktigt svagt ljus. Men den vill ofta fininställa skärpan ett par gånger innan den slutligen bestämmer sig. Det fördröjer hela fokusmomentet en aning när man fotograferar med vanlig Single-AF mot stillastående motiv.

AUTOFOKUS

Med Pentax DA 17–70/4 SDM
17 mm: 0,34 s
35 mm: 0,38 s
70 mm: 0,55 s
Slutarfördröjning: 0,10 s

SERIETAGNING

Uppgiven hastighet: 8,3 bilder/s
Verklighet hastighet: 8,2 bilder/s
Maximalt bildantal: Med jpeg: 61 bilder. Med raw: 23 bilder. Uppmätt med San Disk Extreme Pro 95 MB/s.

Chassit är helt och hållet byggt i tålig men lätt magnesiumlegering. K-3 är dessutom skyddad mot regn och rusk med gummitätningar på över 90 ställen.

K-3 kan utrustas med det nya batterigreppet Pentax D-BG5. Det rymmer sex AA-batterier eller ett vanligt litiumjonbatteri, är vädertätad och har egna reglage för höjdförändring, till exempel avtryck, dubbla inmatningshjul och AF-knapp. Pris: cirka 2 000 kronor.

Spegelreflexsökare med 100 procent täckning av bilden, 0,95x förstoring. Dioptrijusterings.

Kamerahuset mäter 13,2x10x7,8 cm och väger cirka 800 g inklusive batteri och minneskort (exklusive objektiv).

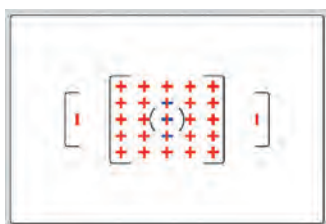

3,2-tums skärm (8,1 cm) med 1,04 miljoner punkter som ger en skarp och tydlig bild. Sidoförhållandet är 4:3. Skärmen kan också visa en virtuell horisont.

Laddbart litiumjonbatteri, Pentax D-LI90, på 1 860 mAh. Batteristatus visas med en symbol indelad i tre segment.

Autofokusomkopplaren har designats om jämfört med tidigare modeller. Den lilla armen på sidan av kameran (pil 1) har nu bara två lägen – AF och MF (manuell fokus). Val mellan AF-S (enbildsfokus) och AF-C (kontinuerlig fokus) görs genom att hålla in knappen AF-Mode (pil 2) och vrida på det främre inmatningshjulet.

Pentax K-3 har hela 27 AF-punkter och 25 av dem är korsformiga. Men AF-området är inte särskilt stort. Och de 25 korsformiga punkterna befinner sig i en centrumzon i sökaren.

ran har utrustats med dubbla minneskortfack, båda för SD. Kort två kan bland annat användas för att skapa dubletter av alla bilder man tar. Som backup alltså. En riktig proffsfiness!

Även hanteringsmässigt har man gjort betydande förändringar. Programratten har en låsknapp precis som förr men nu kan man välja att avaktivera låset med hjälp av ett litet vred under ratten. Smart. Programratten har också fått tre separata User-lägen i stället för som tidigare, ett. Varje User-läge fungerar som ett skraddarsytt motivprogram, där man själv väljer vilka inställningar som ska aktiveras. Andra hanteringsnyheter hos K-3 kan du läsa om i bildtexterna.

Fokuserar bra vid svagt ljus

Ljusbildaren består nu av en sensor med 86 000 pixlar. Det är en rejäl ökning jämfört med K-5 II, som nöjde sig med 77 fält. Någon större skillnad i exponering har vi däremot inte kunnat konstatera, båda kamerorna fungerar bra på den punkten. Vad den nya ljusbildaren dock påverkar är autofokusprestandan. K-3 har 27 fokuspunkter, 25 av dem korsformiga. Även detta är en stor skillnad i förhållande till K-5 II som har 11 punkter, samtliga korsformiga. Fokuspunkterna kan styras enskilt eller i en grupp om nio.

Inbyggd blix med ledlat 13 vid ISO 100. Lyser ut 18 mm. Kan också användas för att styra extern blix trådlöst. Tillbehörssko med TTL-kontakt för Pentax blixar.

Pentax K-3 har dubbla minneskortfack, båda för SD-kort (även SDHC/XC). Bilderna kan lagras i jpeg (tre nivåer), raw eller båda formaten samtidigt. Det går att ställa in om kort nummer två ska användas som extrautrymme eller för säkerhetskopiering (alla bilder sparas både på kort ett och två). Man kan också välja att spara jpeg- och raw-bilder på olika kort.

Hanteringstips

1 Kameran har funktioner för automatisk korrigering av distorsion, kromatisk aberration och vinjettering, om man fotograferar i jpeg. Mycket användbart. Men var uppmärksam på att distorsionskorrigeringen påverkar serietagningsprestandan – antalet jpeg-bilder kameran klarar att ta vid full hastighet halveras.

2 Det finns 27 custom-funktioner som används för att anpassa kameran efter personliga preferenser. Man kan till exempel välja om slutartider, bländare och ISO-tal ska ställas in i hela eller tredjedels steg.

3 K-3 har en mycket omfattande bildredigeringsmeny med en mängd olika filtereffekter och även möjlighet att konvertera raw-bilder till jpeg i valfri storlek. Praktiskt om man är på resa och enkelt vill få fram bilder man kan maila eller publicera på sociala medier.

alltså inte mer än några enstaka skarpa bilder i varje serie. Här är Canons och Nikons systemkameror i samma prisklass (EOS 70D respektive D7100) bättre. Därmed inte sagt att Pentax inte klarar rörliga motiv. Men det finns utrymme till förbättring.

Vad kameran däremot är osedvanligt bra på är att fokusera vid svagt ljus. Den kan ställa perfekt skärpa vid så låga ljusnivåer som -3 EV. Då ser man knappt motivet i sökaren. I det avseendet är den överlägsen sina konkurrenter.

Full av finesser

Som vi nämnde i inledningen brukar kameror i den här prisklassen ha gott om finesser och Pentax K-3 är inget undantag. En av de viktigaste är den inbyggda bildstabiliseringen, som fungerar med alla objektiv och gör att man klarar uppemot tre steg längre slutartider än normalt på fri hand. Här finns också multiexponering, intervalltagning och funktioner för att lätta upp skuggor och dämpa högdagrar. Vid motiv med stora kontrastskillna-

Det är inte så dumt att ha tillgång till 24 miljoner pixlar när man fotograferar vyer som den här – med detaljer så det räcker och blir över! Men bildkvalitet handlar om mer än upplösning. Pentax har hittat en bra formel för att leverera jpeg-bilder som känns livliga och färdiga för utskrift eller webb-användning.

PRIS

Kamerahus: 10 700 kronor.
Paket med Pentax DA 18–55/
3,5–5,6 AL WR: 11 000 kronor.

TEKNISKA DATA

Bildsensor: CMOS, storlek 23,5x15,6 mm (APS-C).

Upplösning: 24 miljoner pixlar.

Objektiv: Pentax KAF2-fattning. 1,5x skenbar brännviddsförlängning jämfört med småbildsformatet.

Känslighet: ISO 100–51 200 i 1/3 steg.

Vitbalans: Auto, tio förinställda lägen, manuell mätning samt kelvingrader.

Fokusering: Fasdeteckterande autofokus med 27 punkter varav 25 korsformiga. Hjälpbelysning vid svagt ljus.

Ljusbildning: Ljusbildare med 86 000 pixlar. Multifälts-, spot- och centrumvägd mätning.

Exponering: Program-, tids-, bländarautomatik samt manuell exponering. Kombinerat tids- och bländarautomatiskt läge (TAv). Sv-läge (känslighetsprioritet). Exponeringskompensation +/- 5 steg i 1/3 steg samt bracketing.

Slutartider: 1/8 000–30 s samt B. Inställbara i 1/3 steg. 1/180 s blixtsynk.

Video: 1 920x1 080, 60i eller 30p. Max 25 minuter. Sparas i formaten mpeg-4 (MOV) eller Motion-jpeg (AVI). Inbyggd monomikrofon. Ingång för extern mikrofon. HDMI-utgång. **Övrigt:** Bildstabilisering med rörlig bildsensor. Spegeluppfällning. Multiexponering. Automatiskt HDR-läge. Intervalltagning. AF-kalibrering. Inbyggd raw-redigering. Simulerat lågpasfilter med två styrkor. 27 customfunktioner. Svenska menyer.

Generalagent: Focus Nordic, tel. 031-336 23 00, www.focusnordic.se

der kan man aktivera ett läge för automatisk HDR-tagning, där kameran tar tre olika exponeringar och lägger ihop dem till en bild med maximalt tonomfång. Det fungerar dock bara med jpeg. I praktiken får man ett bättre slutresultat om man fotograferar i raw och använder ett särskilt HDR-program i datorn.

Videoinspelning finns naturligtvis också. K-3 kan filma i full-HD vid 30p (30 bilder/s med progressiv signal) eller 60i (60 bilder/s interlaced) och spara resultatet i antingen MPEG-4-format (.mov-fil) eller Motion-jpeg. K-5 II är begränsad till 24 bilder/s och har enbart Motion-jpeg som videoformat.

Vidare finns nu också möjlighet att använda autofokus under filmningen, genom att man trycker in AF-knappen på baksidan. Men i likhet med de flesta spegelreflexkameror blir videofokuseringen mycket långsam och ganska osäker. Hittills är det bara Canon EOS 70D som får godkänt på den punkten. Video-kvaliteten blir överlag bra men avsaknaden av lågpasfilter märks mer här än vid fotografering. Vi kunde nämligen se en del moaré i vissa filmsekvenser.

Strålande bildkvalitet

Det är dags att komma in på den viktigaste egenskapen, nämligen bildkvaliteten. Och på den punkten glänser Pentax K-3. Försedd med bra objektiv ger kameran och dess 24-megapixelsensor bilder med en fantastisk detaljrikedom och skärpa. Sensorn har

Allt fler systemkameror får inbyggd wifi-funktion för trådlös bildöverföring. Pentax K-3 saknar den finessen. Man kan i stället skaffa ett särskilt minneskort, Pentax Trek Flucard, som både ger möjlighet att ladda över bilder och att styra kameran trådlöst. Kortet kostar cirka 900 kronor. Är man bara ute efter att överföra bilder kan man skaffa ett Eye-Fi minneskort som finns att köpa från cirka 500 kronor.

På baksidan av K-3 hittar vi ett nytt reglage för att växla mellan fotografering och videoinspelning. Det nås lätt med tummen och är en klar förbättring jämfört med K-5 II/K-5 IIs, där man är tvungen att vrida hela programratten till ett särskilt läge för att kunna filma. Precis intill sökaren finns en till nyhet, en röd knapp som används för att starta videoinspelningen. Den fungerar även som live view-knapp när kameran är i fotograferingsläge.

också stort exponeringsomfång vid de låga känsligheterna (upp till ISO 400), vilket innebär att man kan dra fram detaljer ur djupa skuggor eller rädda till synes utfräta himlar om man fotograferar i raw-format. Eller ljusa upp underexponerade bilder utan att det uppstår en massa fult brus.

Föredrar man jpeg-format kan man gott använda bildläget Ljus, som kameran är inställd på från start. Här lämnar K-3 ifrån sig bilder med hög färgmättnad och lagom kontrast – det känns sällan som man behöver förbättra dem i datorn.

Också när det gäller bildkvaliteten vid höga känsligheter är Pentax i främsta ledet. Upp till ISO 1 600 är bruset lågt och även vid ISO 3 200 hålls det så väl i schack att bilderna utan vidare duger för utskrifter i A3-format. Det går att skruva upp känsligheten ända till ISO 51 200 men gränsen för vad som ser användbart ut går vid ISO 12 800. En högst respektabel siffra!

Sammanfattning

Totalt sett är Pentax K-3 en mycket lyckad kamera. Hanteringen är utmärkt och bildkvaliteten i topp. Den är inte perfekt i alla avseenden, den följande autofokusen behöver bli ännu säkrare och videofunktionen kan också förbättras. Men behöver man en kamera som fungerar i alla väderförhållanden är K-3 en av de bästa modeller man kan välja – oavsett prisklass. ■